

Lépcsők a mennybe, avagy dalok és emlékenekarok

Több emlékenekar is koncertezett ebben az esztendőben Nagyváradon. Igencsak jó koncertélményeket lehetett begyűjteni. A veszprémi Led Zeppelin Session idén két alkalommal is játszott a városban: májusban és októberben. Mindkét koncertnek a Moszkva Kávézó pinceklubja volt a színhelye. Mindkettő csuda jó élmény volt Zep-rajongóknak és leendő Zepkedvelőknek. Az emlékenekarról a frontembert, Dávid Roland énekest, előadóművészt, dalszerzőt kérdeztük a második koncert után. Mindezeknek apropóján kicsit eltöprengtem a tribute zenekarok tevékenységének mibenlétéről, lényegéről, fölöttébb hasznos voltáról. Hogy miért jók a különféle tribute koncertek? Egyfelől érdemes és élmény meghallgatni élőben játszva valamely kedvenc együttesünk ismert és kevésbé ismert dalait, másrészt új rajongókat lehet egy-egy hajdani vagy jelenleg is muzsikáló legendás banda bűvkörébe vonni.

A váradiak mostanság sok remek tribute koncertnek örvendhettek. A Moszkva kávézóban például muzsikált az AB/CD, a Dust N' Bones, a Station U2 Tribute Band, a Feuer Frei Rammstein Tribute, decemberben pedig az első romániai Metallica tribute banda, a Masterpiece csap a húrok közé

a pinceklubban. A vár belső udvarán még nyár elején a Speak Floyd játszott kifinomult Pink Floyd-muzsikát a Szent László Napokon. No, és amint már említettem, kétszer is a Moszkva vendége volt a Led Zeppelin Session. Egyik esetben sem pusztán technikás utánzásról, ügyes másolásról van szó, hanem arról, hogy a tribute együttesek tagjai, zenészei, frontemberei szívüket-lelküket, tudásukat, szeretetüket beleadják a muzsikálásba.

Nem kell különösebb indoklás arra, hogy miért varázsolódik el valaki a Led Zeppelintől, hogy miért sétálnánk föl a mennybe vagy akárhová bármely grádicson azért, hogy meghallgassunk olyan dalokat, mint a *Black Dog*, a *Whole Lotta Love*, a *Stairway to Heaven*, a *Babe, I'm Gonna Leave You*, a *Living Loving Maid*. Emlékszem, milyen boldog voltam, amikor tizenévesen kaptam egy Led Zeppelin-kalózkazettát, rajta a *Physical Graffiti* című albummal. Ez szerettette meg velem a Led Zeppelint. Szerelem volt első hallásra... Aztán jöhetett sorra szépen a többi lemez anyaga is.

Göbolyös N. László *Led Zeppelin, avagy Lépcsők a mennybe* című könyvében ekként fogalmazott: „Miért volt alapbanda a Zep? A négy muzsikus a legjobb pillanatban lépett ki a rock

színpadára. (...) Továbbépítette a gitárhősök világát, de alaposan újrafogalmazta azt. A Zep négy tagja tökéletesen kiegészítette egymást: volt egy virtuóz gitárosuk, Jimmy Page. Egy karizmatikus fellépésű, egyéni hangú, káprázatos hangterjedelmű énekesük, Robert Plant, aki megjelenésével igazi férfias szexualitást árasztott. Volt egy komoly, csendes, alapos basszusgitáros-orgonistájuk, John Paul Jones, akit semmi más nem érdekelt, csak az, hogy jól szóljon a zene. És egy bolondos dobosuk, John Bonham, aki önfejű játékkal a Zep különös töredezettségét adta. (...) a Zep megjelenése mind lemezen, mind élőben »esemény« volt. A Led Zeppelin teremtette meg a Woodstock utáni megakonterteket. Hatalmas hangerő, óriási stadionok, többórás izzó zene. (...) A Zep hatása felmérhetetlen a metálra: valószínű, hogy sem az

AC/DC, sem a Van Halen, de még az Iron Maiden sem született volna meg a Zep nélkül.”

A veszprémi srácoknak volt miből válogatniuk. A Led Zeppelin Session együttes – kisebb-nagyobb megszakításokkal – több mint két évtizede foglalkozik rendkívüli gondossággal ezzel a hatalmas zenei örökséggel, sokszor bátran hozzányúlva a szerzeményekhez, úgy változtatva rajtuk, ahogyan azt maga a Zep is tenné vagy tehetné volna. Apró zenei utalások, váratlan fordulatok teszik még izgalmasabbá koncertjeiket. A zenekar tagjai: Dávid Roland – ének; Nagy Gergely – gitár; Kéri Kolos – basszusgitár; Tatai Tamás – dob. Kellő szakmai alázattal, a Zep iránti nagy-nagy szeretettel muzsikálnak. Mindeközben karizmatikusságból, virtuozitásból, bolondosságból sincs hiány. Mindkét váradi buli ma-

gával ragadó volt. A fiúk a Sessionből hozták magukkal és kiválóan, szenvedélyesen jelenítették meg az eredeti Led Zeppelin-életérzést, -életstílust, -hangulatot és -hangzást, hozzátevé saját tehetségüket, tudásukat. Volt mindenféle: főleg pörgős, vérpezsdítő zeneszámok, mindemellett elmélyülés és líraiság, révülős-szédülős dalok. A közönség soraiban olyan fiatal is volt, aki a buli után csillogó szemmel mondta: eddig nem különösebben rajongott a Zepért, csupán az élő zene miatt jött el az estre, de ezután sűrűbben fog hallgatni Led Zeppelint, igyekszik jobban megismerni a zenei világát.

A második koncert után Dávid Rolandot kérdeztem arról, hogyan is kerültek a Led Zeppelin bővületébe. Baráti társaságként alakult a zenekar. Játszottak mindenféle zenét, sajátot is. Tanulmányok s más effélék miatt egy idő után kicsikét szétszéledtek. Aztán adódott egy lehetőség. A zenekar egyik korábbi tagja, aki Németországba költözött, meghívta a csapatot, hogy játsszanak nála. Ez 2001 körül történt. „Arra gondoltunk, hogy mivel mindannyian szeretjük a Led Zeppelin muzsikáját, készítsünk egy komplex műsort. Onnantól kezdve két-három éven keresztül rendszeresen játszottunk. Háromhavonta jártunk ki Németországba különféle helyszínekre. Fantasztikus élmény volt, hogy mennyire megszerették az emberek ezt a muzsikát. Annak ellenére, hogy a 2000-es évek elején inkább a diszkó- meg a rave és más elektronikus zenének volt igazából táptalaja, nagyon jó fogadtatásban részesültünk. És megmaradt ez a rengeteg nagyszerű élmény, emlék nekünk. Sok-sok viszontagság után a 2010-es évek kö-

zépén elkezdünk újból turnézgatni. Váradra is eljutottunk idén kétszer, ami csuda jó élmény volt számunkra. A zenekar zöme Balaton-parti, Veszprémből és környékéről érkezünk. Nekünk ez egy igazi történelmi kirándulás is volt.”

A járvány annyiban érintette a Sessiont, hogy 2020-ban jóval visszafogottabbá vált a koncertszervezés. „Viszont azt tapasztaljuk, azóta mindenhol hatalmas energiák szabadultak fel, egyre többen és többen tudnak zenélni, egyre bátrabban alakulnak ki újból közösségek, és igénylik ezt a fajta muzsikát. Csak pozitívan tudok az azóta eltelt időszakról beszélni.”

A Led Zeppelin zenei anyaga, életműve nagyon gazdag, sokszínű. Hogy miként állítják össze egy-egy koncert repertoárját, ezzel kapcsolatban Dávid Roland elmondta: „Sok mindentől függ. Van az együttesnek egy ötödik tagja is, a billentyűs, ő nem mindig tart velünk. Nagyszerű dalok születtek billentyűs hangszereléssel is, ilyen például a *Kashmir*, a *No Quarter*, ezek az igazán progresszív dalok. Szoktunk csinálni akusztikus zenei blokkokat is, ezek nagyon bensőségesek, meghitt hangulatúak, egy szál gitárral, mandolinkísérettel. Más alkalmakkor meg olyat hozunk össze, mint amit ma este itt Váradon, amolyan igazi rockos, ereszd el a hajamat típusú koncertet tart a zenekar. Ezt nem lehet megenni, hiszen annyifajta lehetőség van ebben a csodálatos Led Zeppelin-muzsikában, hogy igyekszünk minél jobban kiaknázni.”

A tervek, további fellépések is szóba kerültek: „Jó lenne visszamenni külföldre, úgy értem, Nyugatra, Németországba. Azt tapasztaltuk: ott

sokkal nehezebben olvad a jég. A szabályok nehezebben oldódnak, mint kicsivel keletebbre. Alkalmazkodunk a helyzethez. Minél többször szeretnénk játszani Magyarországon is, meg persze visszatérnénk olyan helyekre, mint Nagyváradon a Moszkva kávézó.”

Végezetül még egy-két érdekesség a sok közül a Zepről, ugyancsak Göbolyös N. László rocktörténeti könyvéből. Plant hangjáról az egyik legérdekesebb jellemzést egy Mark Voger nevű amerikai újságíró írta. Így hangzik: „Robert Plant elkínzott sziréna-jajveszékelése valóssá és kézzelfoghatóvá tette minden férfi fájdalmát, aki

valaha átélte az asszonyi gonoszságot.” E mondatot a *Babe, I'm Gonna Leave You* ihlette.

Továbbá: „A Stairway-nél Page a Beatles *Something* című dalának első két hangjára próbált variációkat különböző hangnemekben. Az ihletet az adta, hogy George Harrison, a dal szerzője felrótta nekik, hogy nincsenek igazi balladáik...” No, hát így (is) születnek remekművek, mondhatnók.

Kellenek tehát a mindenféle jóféle zenei kalandok eredeti dalokkal és emlékenekarokkal is.

Tóth Hajnal